

شناسه	رویه اجرایی	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۰/۰۵/۳۱
عنوان موضوع	ارائه راهکارها و پیشنهادات برای افزایش بهره وری و فروش محصول زرشک استان		
مرجع طرح موضوع	کنسرسیوم زرشک استان - کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی		
شرح موضوع	<p>سال جاری، سال زرشک می باشد از این رو با حجم زیادی از تولید زرشک در استان مواجه خواهیم بود و این در صورتی است که به دلیل شیوع ویروس کرونا و تعطیلی بازارهای هدف زرشک (تعطیلی رستوران ها، کم شدن مراسم، مشکلات صادرات و ...) تقاضا برای زرشک به شدت کاهش یافته و زرشک دو سال گذشته در سردخانه ها دپو شده و روی دست کشاورز مانده است. از این رو باید به دنبال راهکارهایی جهت فروش زرشک استان با اولویت زرشک تازه بود تا بتوان بخشی از مشکلات کشاورزان منطقه را مرتفع و به اقتصاد آنان کمک نمود.</p>		
ایرادات و مشکلات مطروحه	<ul style="list-style-type: none"> - سال جاری، سال زرشک می باشد در نتیجه با تولید حجم زیادی از زرشک تازه مواجه خواهیم بود. - مشکل فراوری در استان به دلیل تعطیلی بسیاری از واحدهای صنایع تبدیلی و تکمیلی زرشک در استان - مشکل فروش زرشک طی دو سال اخیر به دلیل شیوع ویروس کرونا و تعطیلی رستوران ها و ... - دپو شدن زرشک سالهای ۹۸ و ۹۹ در انبارها و افت کیفیت محصول - خرید زرشک سالهای گذشته، زرشک ارگانیک و غیر ارگانیک (زرشک با درجه کیفیت های مختلف) توسط دلالان و قاطی کردن آن و در نتیجه افت کیفیت زرشک استان و مشکلات صادرات - مشکل در صادرات زرشک به دلیل بار میکروبی - عدم حمایت از تولید زرشک ارگانیک - قیمت گذاری زرشک در بازار مشهد انجام می شود در صورتی که زرشک محصول منحصر به فرد خراسان جنوبی است و بازار فروش و تعیین قیمت آن باید در این استان باشد. - شرایط خاص جهت نگهداری، بسته بندی و حمل، فروش تازه را با مشکلات فراوانی مواجه نموده است - عدم وجود آزمایشگاه محصولات استراتژیک در استان - عدم بازاریابی علمی و اصولی و ناشناخته بودن زرشک در کشور و بازارهای جهانی 		
جمع بندی جلسه کارشناسی به تاریخ ۱۴۰۰/۰۵/۲۴	<p>نشست مشترک چهل و سومین جلسه کمیته کارشناسی شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی و کنسرسیوم زرشک استان در روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۲۴ با حضور نمایندگان بخش خصوصی و دولتی استان در محل سالن جلسات اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی بیرجند برگزار گردید.</p> <p>سبحان مصطفایی - نماینده خوشه زرشک و عناب استان در جلسه مشترک کمیته کارشناسی شورای گفتگو و کنسرسیوم زرشک استان، با بیان اینکه در حال حاضر بهره وری مشکل استان نیست، تصریح کرد: مشکل فروش میزان تولید فعلی زرشک استان را داریم و افزایش بهره وری مشکلات را افزایش خواهد داد. وی با بیان اینکه بارها مشکلات صادرات، قیمت، برندینگ و فراوری زرشک در جلسات مطرح شده است، تصریح کرد: فراوری در اولویت است و اگر بتوانیم بخشی از زرشک استان را فراوری کنیم این حجم از مشکلات را نخواهیم داشت. وی با بیان اینکه حل مشکلات استان در گرو این است که سازمان ها به طور شفاف توانایی های خود را روی میز بگذارند، گفت: برنامه ما در خوشه خشکبار با هماهنگی سازمان صمت، تبدیل و فراوری است، نماینده خوشه خشکبار استان همچنین اعلام داشت: هیئت تجاری از ارمنستان اواخر مهرماه به استان دعوت شده و این اشتیاق را داشتند که زرشک را از نزدیک در استان ببینند تا ساختار حمل و نقل آن را پیش بینی کنند. مصطفایی با اذعان به اینکه معرفی محصول زرشک را برای فروش بین الملل انجام داده ایم، گفت: پیش نیاز همه اینها این است که محصولی با کیفیت و استانداردهای کشورهای هدف برای ارائه داشته باشیم.</p>		

غلامرضا رحیمی - عضو کنسرسیوم زرشک استان، با بیان اینکه من تولید کننده زرشک در استان هستم، ادامه داد: جلسات زیادی برای حل مشکلات و مطرح کردن مشکلات زرشک در استان برگزار می شود اما متأسفانه هیچ حمایتی از زرشک کار نمی شود. وی با بیان اینکه محصول زرشک دو سال گذشته ما هنوز در انبارها موجود است، عنوان کرد: زمینی برای فراوری و بسته بندی به متراژ ۷۵۰۰ متر مربع در ابتدای درخواست به ما واگذار شد که بعد از مدتی دو هزار و ۵۰۰ متر آن را کسر کردند و ما هنوز در گیر وضعیت این مقوله هستیم. رحیمی ادامه داد: در حوزه دریافت تسهیلات برای راه اندازی واحد فراوری و بسته بندی نیز متأسفانه در بانک ها همچنان سرگردان هستیم و تسهیلاتی پرداخت نشده است. وی به خرید توافقی زرشک از سوی جهاد کشاورزی هم اشاره کرد و افزود: متأسفانه خرید توافقی عادلانه نیست و محصول فقط از عده ای خاص خریداری می شود.

حسین براتی - کشاورز نمونه و عضو کنسرسیوم زرشک استان، هم در این جلسه اظهار کرد: به دلیل شیوع ویروس کرونا، زرشک در بازار فروش چندانی نداشته و در سردخانه ها انبار شده است و هنوز زرشک دو سال گذشته را نتوانسته ایم بفروش برسانیم. براتی با تأکید بر اینکه زرشک نباید در انبارها دپو شود، تصریح کرد: سال گذشته مصوباتی برای خرید زرشک و فراوری داشته ایم اما متأسفانه تا کنون خروجی از این مصوبات ندیده ایم. براتی با بیان اینکه تولید ارگانیک زرشک را در استان داشته و به آلمان نیز صادرات داریم، گفت: حمایتی از کشاورزان در حوزه تولید محصول ارگانیک و با کیفیت نشده است. وی همچنین عنوان کرد: اگر ما متولی و تولید کننده اصلی زرشک در کشور هستیم نباید بازار زرشک و قیمت گذاری این محصول در مشهد باشد. وی با تأکید بر اینکه باید در استان قیمت گذاری زرشک را داشته باشیم و بازار را خودمان در دست بگیریم، ادامه داد: اکنون بازار زرشک استان و قیمت گذاری محصول کشاورز خراسان جنوبی در مشهد انجام می شود و اتحادیه و تشکل قوی در استان نداریم و و نظارت کافی در این حوزه انجام نمی شود.

امیر ابراهیم آبادی - نماینده اتحادیه زرشکاران، باغداران و زعفران کاران استان با بیان اینکه هنوز بعد از مدت ها در جلسات صرفاً بیان مشکلات را داریم، بیان کرد: فراوری و تکمیل زنجیره ارزش راهکار برون رفت از مشکلات محصول زرشک است و متقاضیان زیادی برای سرمایه گذاری در حوزه فراوری محصولات استراتژیک استان از جمله زرشک وجود دارد اما موانع به شدت زیاد است و در میانه راه کناره گیری می کنند.

ارگان های دولتی و خصوصی زیادی ایجاد شده اما متأسفانه کارها جزیره ای و مقطعی بوده و مشکلی برطرف نشده است. خوشه خشکبار، کنسرسیوم زرشک و اتحادیه زرشک کاران، باغداران و زعفران کاران استان و ... را داریم اما به دلیل نبود منابع و عدم ارتباط بین آنها کارایی لازم را نداشته اند.

وی با تأکید بر اینکه باید مسئولان دولتی را مجاب کنیم که برخی کارها باید در این حوزه اجرا شود، تصریح کرد: باید بخش دولتی و خصوصی در کنار هم برای حل مشکلات زرشک گام بردارند. ابراهیم آبادی با بیان اینکه سال گذشته خرید زرشک تازه را داشته ایم و در مقطعی محصول برای خرید نبود، ادامه داد: نیازمند همکاری کشاورزان در حوزه فروش زرشک تازه هستیم زیرا در مقطعی بنابر شرایط بازار برخی از کشاورزان محصول خود را به اتحادیه برای فروش ارائه نمی کردند. نماینده اتحادیه زرشکاران، باغداران و زعفران کاران استان اعلام کرد: اتحادیه این آمادگی را دارد در بحث زرشک تازه روزانه بین سه تا چهار تن محصول کشاورزان را خریداری نماید.

ابراهیم آبادی با بیان اینکه در ۴ نقطه مختلف تهران زمینه فروش زرشک تازه را فراهم کرده ایم، اضافه کرد: در بحث قیمت گذاری ما نیز انتقاد داریم که وقتی زرشک محصول انحصاری خراسان جنوبی است چرا باید قیمت گذاری و ارزش افزوده محصول در استان های دیگر باشد. وی با بیان اینکه این مشکل به دلیل ضعف تشکل های بخش خصوصی و کشاورزان است، گفت: وقتی کشاورز خودش تمایل به کار گروهی نداشته باشد قطعاً قیمت گذاری در سایر استان ها انجام و ارزش افزوده هم نصیب واسطه ها می شود.

نماینده اتحادیه زرشکاران، باغداران و زعفران کاران استان بر توجه به بحث قیمت گذاری زرشک در سال جاری تأکید کرد و افزود: نباید قیمت آنقدر پایین باشد که کشاورز متضرر شود و نه آنقدر رقم بالا باشد که برای بازرگان صرفه اقتصادی نداشته باشد. وی همچنین ادامه داد: سال گذشته قیمت زرشک در استان ۱۰ هزار تومان تعیین شده بود و میدان میوه و تره بار تهران بر مبنای

قیمت پایه نرخ را در تهران ۱۴ هزار و ۵۰۰ تومان تعیین کرده بود که باتوجه به هزینه های حمل و کارگری، قیمت تمام شده همان رقم ۱۴ هزار و ۵۰۰ تومان بود و توجیهی نداشت.

ابراهیم آبادی افزود: در حوزه صادرات که مباحث میکروبی مطرح می شود همیشه مشکل از تولید نیست بلکه انبارها وضعیت مناسبی ندارند. وی تصریح کرد: کشاورز ما محصول ارگانیک تولید می کند اما در انبارهای ذخیره و فراوری مسائل بهداشتی به صورت دقیق رعایت نمی شود.

ابراهیم آبادی در پایان با بیان اینکه ظرفیت های موجود در حوزه بسته بندی و فراوری زرشک استان شناخته شده نیست، ادامه داد: طی دو سال گذشته، دو تن زرشک در استان داشتیم که نمی دانستیم مشکل را چگونه حل کنیم و اکنون متوجه شدیم که ظرفیت در استان وجود داشته است که می توانستیم از آن استفاده کنیم.

شاهین صفارپور - عضو کنسرسیوم زرشک استان، با اشاره به اینکه از منظر دیگری به محصولات استراتژیک استان نگاه شود، افزود: زرشک، زعفران و عناب خراسان جنوبی محصولات منحصر به فرد در ایران است. وی تصریح کرد: در حوزه تولید محصولات استراتژیک در استان مشکلی نداریم و کشاورز علی رغم بی مهری ها محصول خود را به ثمر می رساند اما بعد از تولید با مشکلات فراوان روبه رو هستیم. وی با بیان اینکه گاهی مشاهده می شود محصول را با بدترین کیفیت خشک می کنند، افزود: زیر ساخت برای تولید انبوه در حوزه فراوری در استان وجود ندارد.

صفارپور با اذعان به اینکه کارخانه ای در حوزه فراوری زرشک در استان داشته ام که اکنون تعطیل شده است، عنوان کرد: اگر دولت حمایت کند بهترین خط تولید آب زرشک را با ظرفیت بالا در استان ایجاد خواهد کرد.

وی همچنین اظهارداشت: نگاه دولت به کشاورز و بخش خصوصی نگاه بالا به پایین است و تا زمانی که این نگاه در یک امتداد قرار نگیرد مشکلات را خواهیم داشت. وی با اشاره به اینکه در حوزه بسته بندی نیز ضعف زیادی داریم، بیان کرد: در این حوزه نیز اگر برنامه ریزی شود قطعاً همه سود می برند.

غلامحسین حسینی - رئیس اتاق تعاون استان، هم در این جلسه با بیان اینکه از سمت آرمان گرایی باید به سمت واقعیت گرایی حرکت کنیم، اظهار کرد: در خراسان جنوبی چند مولفه بزرگ از جمله نزدیکی به مرز، معادن و محصولات استراتژیک را برای توسعه داریم. که هنوز از ظرفیت مرز به خوبی استفاده نشده و در حوزه معادن نیز موفقیت چندانی نداشته ایم و تا زمانی که نگاه ما به سرمایه های خارج استان باشد به توسعه نخواهیم رسید.

رئیس اتاق تعاون با اشاره به اینکه تشکیل تعاونی کشاورزی محصولات استراتژیک استان در سفر رئیس اتاق تعاون کشور مصوب شد، ادامه داد: تا کنون یک بخش کار جلو رفته و اعضای هئیت موسس مشخص شده است و ۱۰۰ میلیارد تومان سرمایه اولیه برای این تعاونی مصوب شده که ۴۹ درصد را بخش دولتی و ۵۱ درصد را بخش خصوصی تامین نماید. وی با اشاره به اینکه بفرکر ثروت اندوزی در این تعاونی نیستیم، اظهار کرد: در حوزه ایده دهی در استان برتر هستیم اما در حوزه اجرا به دلیل منابع اعتباری مشکل داریم.

حسینی با اشاره به اینکه ایجاد شهرک زرشک و زعفران در استان پیشنهاد شده بود، ادامه داد: به دلیل اینکه دفاع خوبی از این طرح نشده بود در کمیته ذیل ستاد توسعه خاوران طرح رد شد.

رسول عباسی - نماینده دفتر هماهنگی امور سرمایه گذاری و اشتغال استانداری هم تصریح کرد: اگر دولت و بخش خصوصی هر دو به وظایف خود خوب عمل می کردند الان این حجم از مشکلات را نداشتیم. وی خواستار ایجاد شرکت سرمایه گذاری در حوزه زرشک شد و افزود: واحد فراوری بزرگ راه اندازی شود و از آن حمایت شود. عباسی با تاکید بر اینکه نیاز است تا سازمان زرشک را همانند سازمان چای که در شمال کشور تاسیس و راه اندازی شده است، در استان تأسیس کنیم، پیشنهاد نمود: از منابع صندوق سرمایه گذاری سهام عدالت که به استانها واگذار شده برای راه اندازی واحدهای فراوری زرشک استفاده گردد.

احسان بیکی - عضو کنسرسیوم زرشک و نماینده کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی نیز در این جلسه با بیان اینکه مشکلات زیادی را در حوزه زرشک داشته ایم، عنوان کرد: حجم صادرات زرشک کشور در مقابل میزان تولید استان تقریباً هیچ است، تصریح کرد: در سال زرشکی بین ۱۰۰ تا ۱۲۰ هزار تن زرشک تازه برداشت می شود که حدود ۳۰ هزار تن زرشک خشک را شامل می شود. وی ادامه داد: با توجه به شرایط کم آبی کشاورزان از سمت تولید محصولات زراعی به سمت محصولات باغی

روی آورده اند و سطح زیر کشت زرشک به طور عجیبی افزایش پیدا کرده و در سال های آینده تولید به شدت افزایش خواهد یافت که باید برای بعد آن برنامه داشته باشیم.

بیکی با اشاره به اینکه ساخت مجموعه های جدید فراوری زرشک به مانند کارخانه های فعلی اشتباه بزرگ است ، تصریح کرد: باید با مجموعه ای با تکنولوژی روز دنیا ایجاد کنیم و یا واحدهای موجود را احیا کنیم.

نماینده کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی با بیان اینکه در بیرجند بیش از ۳۰ واحد بسته بندی زرشک داریم اما تمام واحدها تعطیل هستند، تأکید نمود بازاریابی و فروش محصول را باید مورد توجه قرار دهیم، نماینده کمیسیون کشاورزی اتاق تصریح کرد: حدود هزار و ۵۰۰ تن زرشک از سال ۹۸ در سردخانه ها موجود است. وی با بیان اینکه ایجاد تشکیلی قوی همراه با بودجه باید در استان داشته باشیم، بیان داشت: این امر مستلزم همکاری، ایجاد وحدت و هماهنگی بین بخش های خصوصی است که در این حوزه فعال می باشند.

عبدالرضا رضایی – مدیر امور باغبانی جهاد کشاورزی استان، هم در این جلسه با بیان اینکه افزایش تولید در دستور کار است، اظهار کرد: باتوجه به شرایط سازگاری استان منحصر به فرد است. وی با بیان اینکه هنوز نتوانسته ایم زرشک را به جایگاه واقعی آن برسانیم، بیان داشت: بارگاه های زرشک ساختار اولیه آن درست است اما در حوزه اجرا مشکلاتی وجود دارد که نیازمند آموزش است.

رضایی با اذعان به اینکه مشکل صادرات زرشک در حال حاضر الودگی میکروبی آن اعلام می شود، تصریح کرد: کیفیت مهم ترین مقوله ای است که باید به آن بپردازیم. وی با تأکید بر اینکه توصیه های بهداشتی باید بیشتر مورد توجه کشاورزان قرار گیرد، عنوان کرد: ظرفیت های کافی در حوزه بسته بندی وجود دارد اما باید احیا و به روز رسانی شود.

رضایی با بیان اینکه بازاریابی مشکل اساسی محصول زرشک است که باید مورد توجه قرار گیرد، عنوان کرد: یکی از راهکارها، حضور در نمایشگاه ها است که باید دقت شود تا به طور مناسب محصول عرضه شود. وی در ادامه به ظرفیت فروشگاه های زنجیره ای در حوزه بازاریابی اشاره کرد و افزود: فروشگاه های زنجیره ای می توانند کمک موثری برای عرضه محصول زرشک ایفا نمایند. مدیر امور باغبانی جهاد کشاورزی استان با اشاره به اینکه سال گذشته دو هزارتن تولید زرشک خشک داشته ایم، ادامه داد: ۱۸ هزار و ۶۰۰ هکتار از اراضی کشاورزی استان زیر کشت زرشک است که سه هزار هکتار غیر بارور است. وی با بیان اینکه سطح غیر بارور در سال های آتی بارور شده و میزان تولید استان افزایش خواهد داشت، عنوان کرد: اگر از هم اکنون نتوانیم بازار فروش پیدا کنیم مشکلات در آینده دو چندان خواهد شد.

وی با اشاره به اینکه در حوزه تسهیلات، بانک ها ساختار بسیار پیچیده ای دارند، تصریح کرد: سود تسهیلات برای بخش تولید باید کاهش یابد. رضایی با اذعان به اینکه برای تولید تسهیلات کم بهره نداریم، بیان داشت: با بهره حتی ۱۲/۵ درصد بازهم تسهیلاتی نداریم که تامین کنیم. وی در ادامه با بیان اینکه محصول سالم جایگاه خودش را نداشته است و تولید سالم مورد حمایت قرار نگرفته است، افزود: متأسفانه اعتبارات باغبانی یک دهم سال گذشته شده است و در حوزه تخصیص اعتبارات بیشتر به سمت طرح هایی رفته اند که نمود عینی دارند.

مدیر امور باغبانی جهاد کشاورزی استان با بیان اینکه ۴۱ هزار تومان قیمت تمام شده زرشک خشک بدون در نظر گرفتن سود است، عنوان کرد: در سال جاری بین ۱۳ تا ۱۵ هزار تومان قیمت زرشک تازه برآورد می شود و با ۲۰ درصد سود برای کشاورز قیمت پیشنهادی ۱۷ هزار تومان می باشد.

احمد بیگس – مدیر بازرگانی جهاد کشاورزی استان هم با بیان اینکه مشکل صادرات زرشک بار میکروبی است، تصریح کرد: بازاریابی و فروش مشکل اصلی زرشک در استان است. وی با بیان اینکه زرشک توسط دلالان از افراد مختلف با کیفیت های متفاوت خریداری و مخلوط می شود، ادامه داد: این موضوع بعداً در ارائه محصول به بازارهای صادراتی مشکل ایجاد می کند. بیگس با تأکید بر اینکه باید بارگاه های زرشک را همه کشاورزانی که سطح زیر کشت بالای دو هزار متر دارند، ایجاد کنند، عنوان کرد: در زمینه فروش و بسته بندی زرشک تازه باید به صورت ویژه ورود کنیم. اگر بتوانیم حداقل ۲۰ درصد محصول زرشک را به صورت تازه به بازار ارائه دهیم حجم زیادی از مشکل کشاورزان کاسته می شود. مدیر بازرگانی جهاد کشاورزی استان خواستار پیگیری احداث آزمایشگاه تخصصی زرشک و تامین اعتبار برای آن شد و عنوان کرد: تشکل های قوی در حوزه زرشک نداریم و منظور از قوی

<p>بودن فقط از لحاظ مالی نیست بلکه باید تشکلی باشد که مورد قبول همه قرار گیرد. وی با بیان اینکه مشکلات صنایع و واحدهای تولیدی در حوزه زرشک را باید جمع بندی کنیم، ادامه داد: زرشک در کشور مغفول مانده است و راهکار آن حضور در نمایشگاه ها، معرفی برند ویژه و تولید محصولات فراوری شده می باشد. بیکس در ادامه با بیان اینکه ۱۷ نوع محصول از زرشک تایید شده است، ادامه داد: زرشک را با تولید یک محصول از آن نمی توانیم نجات دهیم باید دایره تولیدات را گسترده تر کنیم. در پایان موارد ذیل درخصوص "راهکارهای فروش زرشک استان" به اتفاق آرا جهت طرح در جلسه شهریور ماه شورای گفتگوی استان مصوب شد.</p>	
<p>۱. مقررگردید اداره کل جهاد کشاورزی ضمن عارضه یابی واحدهای فرآوری زرشک نسبت به شناسایی واحدهایی که ظرفیت تولید بالا و امکان بازگشت به چرخه تولید را دارند اقدام نموده و راهکار لازم جهت احیا و بازگشت به تولید این واحدها را حداکثر تا ۳ شهریور ماه به دبیرخانه شورای گفتگوی استان اعلام نماید.</p> <p>۲. به منظور کاهش بار میکروبی زرشک به عنوانی یکی از مشکلات صادرات این محصول پیشنهاد گردید: الف- آموزش کشاورزان درخصوص راهکارهای کاهش بار میکروبی محصول زرشک توسط جهاد کشاورزی ب- الزام کشاورزان به احداث بارگاه زرشک براساس دستورالعمل های مربوطه توسط جهاد کشاورزی</p> <p>۳. پیگیری جهاد کشاورزی استان در راستای اجرای مصوبات بیست و یکمین جلسه شورای گفتگوی استان مورخ ۹۸/۱۲/۲۰ درخصوص ایجاد سازمان زرشک، زعفران و عناب در استان</p> <p>۴. پیگیری در خصوص تسهیلات احداث آزمایشگاه تخصصی محصولات استراتژیک استان توسط جهاد کشاورزی استان</p> <p>۵. تولید محتوا درخصوص محصول زرشک استان اعم از کلیپ های معرفی زرشک، خواص و موارد مصرف این محصول توسط جهاد کشاورزی استان و رایزنی جهت پخش آن در شبکه های سراسری با همکاری و هماهنگی صدا و سیما مرکز استان.</p> <p>۶. پیگیری در خصوص فروش محصولات استراتژیک استان در فروشگاههای زنجیره ای سراسر کشور از طریق دعوت از مدیران کشوری این فروشگاه ها و ترغیب آنان به فروش این محصولات توسط دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری و سازمان صمت استان</p> <p>۷. با عنایت به تولید حجم بالایی از زرشک در سال جاری پیشنهاد گردید فروش زرشک تازه در اولویت قرار گیرد: الف- از طریق فروش در فروشگاه های زنجیره ای سراسر کشور ب- پرداخت تسهیلات ارزان قیمت به صنایع تبدیلی و تکمیلی جهت خرید زرشک تازه</p> <p>۸. بررسی درخواست خوشه خشکبار استان در خصوص دعوت و پذیرش هیات تجاری از ارمنستان جهت بازدید از باغات زرشک استان طی مهر یا آبان سال جاری توسط دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری و وزارت امور خارجه</p> <p>۹. پیگیری درخصوص نحوه تأمین منابع دولتی (۴۹ درصد) تعاونی کشاورزی محصولات استراتژیک استان توسط استانداری و اتاق تعاون</p>	<p>پیشنهادات</p>
	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p>